

Stanowisko polskich rolników reprezentowanych przez Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie projektu budżetu WPR na lata 2021-2027
(w świetle Komunikatu Komisji Europejskiej z 2 maja 2018 roku)

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych ze zrozumieniem przyjmuje przedkładane przez Komisję Europejską (KE) w Komunikacie uzasadnienie dla konieczności kontynuacji procesów modernizacji WPR i wprowadzenia nowego modelu jej wdrażania, umożliwiającego pogłębienie elastyczności (subsydiarności) dla krajów członkowskich w jej dostosowywaniu do potrzeb lokalnych, zarazem zapewniające uproszczenie przejawiające się w ograniczeniu biurokracji i zmniejszeniu kosztów transakcyjnych pozyskiwania wsparcia przez potencjalnych beneficjentów.
2. Krajowa Rada Izb Rolniczych uznaje jako właściwe i pożądane ujęcie w ramy modernizowanej WPR priorytetów wynikających z zobowiązań podjętych przez Komisję Europejską na forum międzynarodowym związanych z ustanowieniem i przyjęciem celów zrównoważonego rozwoju ONZ do 2030 r. (SDGs), uzgodnieniami szczytu klimatycznego z Paryża z grudnia 2015 r. (Agenda 21) oraz wniosków wynikających z Deklaracji CORK 2.0 dotyczących w szczególności: zarządzania zasobami naturalnymi, mitygowania zmian klimatycznych i ochrony środowiska.
3. Krajowa Rada Izb Rolniczych jako niezwykle istotne dla przyszłego pomyślnego rozwoju Unii Europejskiej traktuje także ujęcie w projekcie budżetu środków na realizację nowych wyzwań (migracje, walka z terroryzmem, ochrona granic, tworzenie wspólnego potencjału bezpieczeństwa i obrony - PESCO).
4. Krajowa Rada Izb Rolniczych stanowczo podkreśla, że podjęcie działań związanych z nowymi wyzwaniami nie może być realizowane kosztem kontynuowania, obserwowanego od kilku ostatnich okresów programowania, trendu do zmniejszania (nominalnych i realnych) nakładów finansowych na WPR. W ciągu ostatnich 20 lat roczne nominalne wydatki na WPR w skali Wspólnoty wzrosły zaledwie o blisko 50% (z 42 do 60 mld euro), podczas gdy liczba krajów członkowskich zwiększyła się prawie dwukrotnie (z 15 do 28) i jednocześnie

zanotowano stały, niemal dwukrotny, spadek udziału wydatków na WPR w relacji do PKB wytwarzanego łącznie przez kraje członkowskie UE (z około 0,60% do 0,32%).

5. Krajowa Rada Izb Rolniczych, biorąc pod uwagę skutki finansowe Brexit dla wspólnotowego budżetu, podziela pogląd *Komisji ds. Budżetu Parlamentu Europejskiego*, wyrażony w Raporcie z 28 lutego 2018 r., wskazujący na konieczność znacznego zwiększenia wkładu krajów członkowskich UE do wspólnotowego budżetu nawet do 1,3% PKB UE-27.

6. Krajowa Rada Izb Rolniczych mając na względzie nowe wyzwania stojące przed UE, a także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego oraz stałego podnoszenia konkurencyjności rolnictwa unijnego w warunkach postępującej liberalizacji handlu i pogłębiania się globalizacji jednoznacznie opowiada się za podtrzymaniem wspólnotowego charakteru WPR oraz za zapewnieniem silnego budżetu dla dwu filarowej modernizowanej WPR o wielkości adekwatnej do zakresu projektowanych celów i wyzwań.

7. Krajowa Rada Izb Rolniczych wyraża głębokie zaniepokojenie i niezadowolenie oraz stanowczo przeciwstawia się proponowanemu w projekcie budżetu na lata 2021-2027 znacznemu realnemu zmniejszeniu planowanych wydatków na WPR w stosunku do aktualnego okresu programowania, oznaczającemu w istocie rzeczy brak realnych możliwości realizacji tak ambitnie zakreślonych przez Komisję Europejską celów, w tym podtrzymania stabilnego, zrównoważonego i konkurencyjnego rolnictwa, a co ważniejsze zapewnienie samowystarczalności żywnościowej obywatelom UE oraz dostępu do wysokiej jakości i relatywnie taniej żywności.

8. Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się likwidacji systemu płatności bezpośrednich opartego na historycznych uprawnieniach.

9. Krajowa Rada Izb Rolniczych zdecydowanie opowiada się za kontynuacją konwergencji stawek płatności bezpośrednich, prowadzącej do wyrównania stawek płatności na ha do średniej dla UE z 2017 roku.

10. Krajowa Rada Izb Rolniczych opowiada się za rozważnym wprowadzaniem zmian WPR związanych z realizacją celów środowiskowych (aktualne zazielenienie), zapewniających zmniejszenie obciążeń biurokratycznych, a zarazem umożliwiających osiągnięcie zakładanych celów.

11. Krajowa Rada Izb Rolniczych uważa za stosowne zwiększenie kompetencji państwom członkowskim i regionom w celu zwiększenie elastyczności w stosowaniu pomocy

de minimis w rolnictwie umożliwiającej szybsze reagowanie w szczególności w sytuacjach kryzysowych, jednakże pod warunkiem wypracowania obiektywnych kryteriów nie zakłócających konkurencyjności.

12. Krajowa Rada Izb Rolniczych solidaryzuje się z rezolucją Parlamentu Europejskiego z 14 marca 2018 r., postulująca zapewnienie realnej wielkości budżetu UE co najmniej nie mniejszej niż w aktualnym okresie programowania. Ma to służyć podtrzymaniu żywotności obszarów wiejskich i zatrzymanie negatywnych procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na obszarach wiejskich już od kilkunastu lat, takich jak np.: starzenie się rolników, depopulację obszarów wiejskich związaną z niską jakością warunków życia wskutek ograniczonego dostępu do usług publicznych, brak poza rolniczych miejsc pracy, niski poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w tym dostęp do szeroko pasmowego Internetu, czy też niedostateczną dostępność komunikacyjną do ośrodków miejskich.

13. Krajowa Rada Izb Rolniczych z zadowoleniem przyjmuje propozycję nowego modelu wdrażania WPR, opartego na pogłębieniu zasady subsydiarności w opracowywaniu przez kraje członkowskie Jednolitego Planu Strategicznego wykorzystywania środków finansowych z budżetu WPR dla 1 i 2 filara na lata 2021-2027, dającą możliwość lepszego dostosowania realizowanych programów operacyjnych do lokalnych i regionalnych potrzeb wsi i rolnictwa. W tym kontekście rodzi się jednak wątpliwość dotycząca realizacji wypłat z 1 filara (płatności bezpośrednio) w przypadku opóźnień w zatwierdzeniu przez Komisję Europejską wspomnianego Planu Strategicznego? Czy istnieje zagrożenie dla wypłaty za 2021 rok? Jeśli nie, to na jakich zasadach będą wypłacane? Czy nie jest tu potrzebna regulacja przejściowa jak to miało miejsce w przypadku PROW dla 2014 roku ?

14. Krajowa Rada Izb Rolniczych, w związku z koniecznością zapewnienia polepszenia spójności terytorialnej w całej UE, zmniejszającej zróżnicowanie poziomu rozwoju cywilizacyjnego między wsią i miastem, postuluje zwiększenie udziału środków z polityki spójności z przeznaczeniem na rozwój obszarów wiejskich.

Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych
/-/ Wiktor Szmulewicz

